

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer archiefinventaris: 2.13.157

Inventaris van de archieven van het Koninklijk Instituut voor de Marine, 1829-1987

Auteur: J.M.M. Cuijpers, J.C.D. de l'Ecluse

Nationaal Archief, Den Haag 2007

Copyright: cco

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM), 1826-1987.....	7
De voorgeschiedenis, 1803-1826.....	7
Het instituut voor de Koninklijke marine, 1826-1856.....	7
Het Koninklijk Instituut voor de Marine, 1857-1946.....	8
Het Koninklijk Instituut voor de Marine te Soerabaja, 1940-1942.....	9
Het Koninklijk Instituut voor de Marine, 1946-1987.....	10
College van Curatoren van het KIM, 1963-1984.....	11
Raad van Bestuur (later Toezicht), 1870-1921.....	11
Raad van Vlagofficier en Assessoren, 1963-1980.....	13
De oorlogsjaren.....	13
Commandanten van het KIM 1829-1989.....	13
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	15
De verwerving van het archief.....	15
Inhoud en structuur van het archief.....	16
Selectie en vernietiging.....	16
Verantwoording van de bewerking.....	16
Algemeen.....	16
Het archief van de commandant van het KIM, 1829-1946.....	16
De periode 1864 - 1909.....	16
Het jaar 1910.....	17
De periode 1923 - 1939.....	17
De periode 1940 - 1946.....	17
Het archief van de Raad van Bestuur (vanaf 1876 Raad van Toezicht), 1870-1921.....	17
Het archief van de Commissie belast met het afnemen van overgangsexamens, 1902-1920.....	18
Het archief van de commandant van het KIM te Soerabaja, 1940-1942.....	18
Het archief van de commandant van het KIM, (1942) 1946-1984.....	18
Overige archieven.....	18
Verwant materiaal.....	19
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	21
1 Inventaris van het archief van de commandant van het KIM, 1829-1946.....	21
1.1 Stukken van algemene aard.....	21
1.2 Stukken betreffende bijzondere onderwerpen.....	22
2 Inventaris van het archief van de Raad van Bestuur (vanaf 1876 Raad van Toezicht), 1870-1921.....	24
3 Inventaris van het archief van de Commissie belast met het afnemen van overgangsexamens, 1902-1920.....	25
4 Inventaris van het archief van de commandant van het KIM te Soerabaja, 1940-1942.....	26
5 Inventaris van het archief van de commandant van het KIM, (1942-1945) 1946-1984.....	27
5.1 Organisatorische aangelegenheden.....	27
5.2 Personele aangelegenheden.....	29

5.3 Materiele aangelegenheden.....	31
6 Inventaris van het archief van het College van Curatoren van het KIM, 1963-1987.....	32
7 Inventaris van het archief van de Raad van Bijstand, 1951-1971.....	33
8 Inventaris van het archief van de Raad van Vlagofficier en Assessoren, 1963-1980.....	34
9 Inventaris van het archief van de Adviesraad Wetenschappelijk Onderzoek (AWO), 1968-1973	35
10 Inventaris van het archief van de Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek (SWO), 1948-1977	36

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM)

Periode:

1829-1987

Archiefbloknnummer:

D62

Omvang:

7.30 meter; 221 inventarisnummers.

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefbewaarplaats:

Nationaal Archief, Den Haag

Archiefvormers:

Instituut voor de Koninklijke Marine (1826-1856)

Koninklijk Instituut voor de Marine (1857-1946)

Koninklijk Instituut voor de Marine te Soerabaja (1940-1942)

Koninklijk Instituut voor de Marine (1946-1987)

College van Curatoren van het KIM (1963-1984)

Raad van Bestuur (1870-1876)

Raad van Toezicht (1876-1921)

Raad van Vlagofficier en Assessoren (1963-1980)

Raad van Bijstand (1951-1971)

Commandant van het Koninklijk Instituut voor de Marine (1829-1946 en, 1946-1984)

Commandant van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Soerabaja (1940-1942)

Commissie belast met het afnemen van overgangsexamens (1902-1920)

Adviesraad Wetenschappelijk Onderzoek (1968-1973)

Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek (1948-1977)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM) bevat vergaderverslagen, ingekomen en minuten van uitgaande stukken, notulenboeken, enige fotoboeken, en stamboeken van adelborsten. Verder stukken betreffende onder meer de infrastructuur van het KIM, opleidingen voor adelborsten en aspirant-reserveofficieren, bootjes- en kruisreizen van adelborsten, door het KIM georganiseerde symposia en studiedagen, het aanbieden van ontwerpbegrotingen, gehouden voordrachten en studiegidsen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. U maakt een profiel aan op www.gahetna.nl, en logt vervolgens in;
2. Via de archiefinventaris (alleen de beschrijvingen met **rode** nummers) selecteert u het gewenste archiefstuk door op de knop '**Reserveren**' te klikken;
3. In het volgende scherm geeft u aan op welke dag u het archiefstuk wilt inzien;
4. Indien u zich bevindt in de studiezaal en een tafelnummer heeft ontvangen kunt u dit nummer vermelden. Als u geen tafelnummer heeft kunt u tafelnummer 777 laten staan;
5. Vervolgens bevestigt u uw reservering door deze te versturen.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM), nummer toegang 2.13.157, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Kon. Inst. Marine, 2.13.157, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR DE MARINE (KIM), 1826-1987

De geschiedenis van het Koninklijk Instituut voor de Marine wordt hier in een aantal periodes beschreven.

DE VOORGESCHIEDENIS, 1803-1826

De opleiding van adelborsten geschiedde voornamelijk aan boord van oorlogsschepen. Alles wat met varen te maken had, leerden ze in de praktijk. Om de concurrentie van de leerlingen van de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam, die theoretisch beter onderlegd waren, het hoofd te bieden, werd bij besluit van de Raad der Marine van de Bataafsche Republiek van 18 maart 1803, no. 30 het fregat "Euridice" te Hellevoetsluis bestemd tot Kadetteninstituut voor de marine der Bataafsche Republiek. Aan boord zou praktisch en theoretisch onderwijs worden gegeven.¹

In de winter van 1805 - 1806 werd de opleiding verplaatst naar het voormalige hospitaal voor pestlijders te Feijenoord-Rotterdam.²

Bij Koninklijk Decreet van 25 november 1809, no. 8 werd het instituut met ingang van 1 november 1809 overgeplaatst naar Enkhuizen. Bij Koninklijk Besluit (KB) van 5 november 1809 werd de reorganisatie geregeld; het instituut heette voortaan Koninklijk Instituut der Marine.³

Ten gevolge van de inlijving van de Hollandse marine bij de Franse marine werd bij Keizerlijk Decreet van juni 1811 besloten het instituut met ingang van 1 januari 1812 als zelfstandige opleiding op te heffen.⁴

Na herstel van de soevereiniteit werd het instituut in 1816 gevestigd op de Artillerie- en Genieschool te Delft.

HET INSTITUUT VOOR DE KONINKLIJKE MARINE, 1826-1856

Op 29 mei 1826 werd de Koninklijke Militaire Academie (KMA) te Breda opgericht. In februari 1827 verhuisde de opleiding tot zeeofficier, officier der mariniers en van constructeur-scheepsbouw naar de Koninklijke Militaire Academie.⁵

Op initiatief van J.F.L. Schröder, voorzitter van de "Commissie tot het Examineren van Zeeofficieren", die niet gelukkig was met de verhuizing, werd eind 1828 een afzonderlijk instituut voor de Koninklijke zeemacht ingesteld, met als vestigingsplaats Medemblik. Bij KB van 6 september 1828, no. 56 werd het definitieve reglement goedgekeurd.

¹ W. Burggraaf, Kennis is macht, karakter is meer. Een sociaal-wetenschappelijke studie over adelborsten, bewoners van een militair onderwijsinternaat (Z.pl., 1988), 37 - 39; M.J.C. Klaassen, Adelborstenopleiding te Hellevoetsluis - Feijenoord - Enkhuizen 1803 - 1812 ('s-Gravenhage, 1986), 17; P.S. van 't Haaff, Gedenkboek uitgegeven bij de viering van het 75-jarig bestaan van de opleiding tot zeeofficier te Willemsoord (Z.pl., 1929), 3.

² Burggraaf, Kennis is macht, 39.

³ Van 't Haaff, Gedenkboek 75-jarig bestaan, 7.

⁴ Klaassen, Adelborstenopleiding 1803 - 1812, 95.

⁵ De KMA werd omgedoopt tot Koninklijk Academie voor de Zee- en Landmagt. Burggraaf, Kennis is macht, 40.

Op 1 juni 1829 begonnen de lessen voor de adspiranten-zeeofficier, adelborsten voor de mariniers en "tot den scheepsbouw". Op 28 augustus 1829 werd het instituut plechtig geopend.⁶

In 1850 werd het instituut als proef voor een jaar wederom bij de KMA te Breda ondergebracht.⁷ Bij KB van 23 augustus 1851, no. 86 werd echter bepaald dat de opleiding in Breda zou blijven, alwaar het instituut bleef tot 1854. Op 15 oktober van dat jaar werd de opleiding naar Den Helder verplaatst. Hier huisden de adelborsten en staf aan boord van het stoomfregat (wachtschip) Zr.Ms. "de Rijn" en vanaf 1856 het linesschip Zr.Ms. "Kortenaer".⁸

HET KONINKLIJK INSTITUUT VOOR DE MARINE, 1857-1946

Bij KB van 25 april 1857, no. 81 werd bepaald dat

"De inrichting van onderwijs voor adelborsten te Willemsoord den naam (draagt) van "Koninklijk Instituut voor de Marine" en is bestemd ter opleiding van jongelingen tot officier bij de Marine, bij het corps Mariniers en tot ingenieur van den scheepsbouw. Het is geplaatst aan boord van het Wachtschip te Willemsoord."

Vestiging aan boord van een wachtschip was verre van ideaal. Het oorspronkelijke idee - een opleiding, waarin theoretische kennisoverdracht en praktische instructies geïntegreerd plaatsvonden - kwam in het gedrang. In 1859 pleitte L.G. Brocx, oudste officier/instructeur aan het instituut, voor een aparte instelling voor lessen en instructie in de vorm van een onderwijsinrichting aan de wal en een instructievaartuig.⁹

Negen jaar later, op 8 juli 1868, diende F.A.A. Gregory, commandant van het KIM, plannen en een begroting voor de bouw van een vestiging aan de wal in bij de minister van Marine.¹⁰

Op 20 mei 1869 kon Brocx, nu als minister van Marine, de eerste steen leggen voor het huidige gebouw te Willemsoord.¹¹ Hiermee kwam de oorspronkelijke opzet, opleiding aan boord van een oorlogsschip, te vervallen en het instituut werd een afzonderlijke instelling met een eigen commandant.¹²

Door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog werd, door de plaatsing van alle adelborsten op de vloot, de geregelde opleiding verstoord. In september 1916 werden weer de eerste lessen gegeven.

Door de mobilisatie van 24 augustus 1939 volgden de adelborsten hun mobilisatiebestemmingen op en werd het instituut tot hulphospitaal ingericht.¹³

Naar aanleiding van de Duitse inval werd het Instituut op 11 mei 1940 gesloten. Een deel van de vloot week uit naar Engeland. Gezocht werd naar een voortzetting van de officiersopleiding.

Aangezien de marineorganisatie in Indië nog intact was, werd in Soerabaja een officiersopleiding gestart (zie volgende paragraaf).

Daarnaast werd op 12 juli 1940 een groot landhuis van de familie Enys, in de buurt van Falmouth, betrokken (het zogenaamde Enys House). Hier werd het KIM voortgezet

6 Burggraaf, Kennis is macht, 41 - 42.

7 KB van 11 augustus 1850, no. 5; Burggraaf, Kennis is macht, 42.

8 Burggraaf, Kennis is macht, 42; Van 't Haaff, Gedenkboek 75-jarig bestaan, 15.

9 Bruggaaf, Kennis is macht, 43 - 44.

10 Inv.nr.7: brief aan de minister van Marine van 8 juli 1868, no. 1080.

11 Burggraaf, Kennis is macht, 42.

12 Klaassen, Gedenkboek 100-jarig bestaan, 20.

13 Klaassen, Gedenkboek 100-jarig bestaan, 22.

Er werden vier afdelingen gevormd, twee voor de Zeedienst, één voor de Mariniers en één voor de Marine Stoomvaartdienst. Later werden er ook adelborsten voor de Administratie opgeleid.¹⁴

Inmiddels waren voorbereidingen getroffen om na de bevrijding op korte termijn officieren op te leiden voor de Koninklijke Marine.

Het Enys House werd op 1 mei 1946 opgeheven en het KIM verhuisde weer naar Den Helder.

HET KONINKLIJK INSTITUUT VOOR DE MARINE TE SOERABAJA, 1940-1942

Op 25 mei 1940 gaf C.E.L. Helfrich, Commandant Zeemacht (CZM) in Nederlands-Indië, de Commandant der Marine te Soerabaja de opdracht met voorstellen te komen omtrent opzet en leerplan voor een opleiding tot officier van de Koninklijke Marine.¹⁵ De opdracht bevatte echter te weinig aanwijzingen voor een goede basis voor de opleidingsplannen.¹⁶

Na een bespreking op het Ministerie van Marine te Batavia werd besloten een commissie (de Werk- en Organisatiecommissie Opleiding Adelborsten genoemd) in te stellen,¹⁷ met als taak het opzetten van een opleiding. Op 10 juni 1940 werd de commissie ingesteld. Voorzitter werd schout-bij-nacht C.W. Stöve.¹⁸ Op 2 augustus 1940 presenteerde de commissie haar eindrapport.

De commissie stelde voor:

"(...) het leerprogramma beperkt te houden tot hetgeen (...) strikt noodzakelijk is om in de praktijk goed bruikbare officieren op te leveren, die niettemin over voldoende basiskennis beschikken om zich gedurende hun loopbaan verder te bekwamen en te ontwikkelen (...) en de duur der opleiding (...) beperkt te houden tot 2 jaar (...)."¹⁹

In augustus 1940 werd gestart met de opleiding. De leiding van het instituut werd opgedragen aan schout-bij-nacht Stöve, die werd bijgestaan door de overige leden van de Werk- en Organisatiecommissie.²⁰

In afwachting van nieuwbouw werden de adelborsten voorlopig ondergebracht in de marinekazerne Coebeng. Het onderwijs werd gegeven in een schoolgebouw aan de Oedjoeng.²¹ De school en het internaat werden in december 1941 gecentraliseerd op Darmo nabij de Baritostaat te Soerabaja.²²

In verband met het uitbreken van de oorlog met Japan (8 december 1941) besloot de CZM om de opleiding adelborsten gedurende de maand januari 1942 te onderbreken. De oudste en jongstejaars adelborsten werden ingedeeld bij de militie.

Na de slag in de Javazee en begin maart 1942 werden de laatste adelborsten geëvacueerd. Zij kwamen op 3 mei 1942 in Engeland aan. Na een korte infanterieopleiding vervolgden zij hun opleiding aan het KIM in het Enys House.²³

14 Klaassen, Gedenkboek 100-jarig bestaan, 24.

15 Inv.nr. 61: brief van de CZM van 25 mei 1940, no.P.40/3/18 aan de Commandant der Marine te Soerabaja.

16 F.C. van Oosten, "De adelborstenopleiding te Soerabaja". Marineblad, 1965, 1043.

17 Van Oosten, "De adelborstenopleiding", 1043.

18 Beschikking van de CZM van 10 juni 1940, no. P.40/4/3.

19 Inv.nr. 61.

20 Inv.nr. 61; notulen van de vergadering der Commissie op 14 juni 1940.

21 Inv.nr. 61.

22 Inv.nr. 62.

23 Burggraaf, Kennis is macht, 59.

HET KONINKLIJK INSTITUUT VOOR DE MARINE, 1946-1987

Na de bevrijding van Nederland werd met frisse moed de opleiding van marine-officieren in Den Helder hervat. Op 16 mei 1946, twee weken na de verhuizing naar Den Helder startten de spoedopleidingen voor de korpsen Zeedienst, Mariniers, Stoomvaartdienst en Administratie. De eerste lichter telde 118 adelborsten.

De driejarige opleiding begon op 16 september 1946.²⁴ De voorzieningen werden verbeterd. In 1949 opende een apart onderwijsgebouw, naar zijn inrichting wel Klooster genaamd, zijn poorten.

Bij KB van 5 september 1950, nr. 24 (Verzameling van verordeningen voor de Koninklijke Marine (VVKM) nr. 10) werd opnieuw de opleidingen tot officier bij de zeemacht geregeld.

Tevens was hierin opgenomen dat de commandant van het instituut voor wat betreft het onderwijs rechtstreeks onder de minister van Marine stond. Overigens stond hij rechtstreeks onder de bevelen van de Commandant der Zeemacht in Nederland (CZMNED).

De dagelijkse leiding van het onderwijs bij het instituut beruste bij het hoofd van het onderwijs. Benoeming geschiedt door de minister. Het hoofd van het onderwijs stond de commandant van het instituut bij in de regeling van het onderwijs.

Tegelijk met de herziening en uitbreiding van onderwijsprogramma en het op wetenschappelijke basis brengen van de officiersopleiding werd in juli 1963 de bestuursvorm van het KIM veranderd. De leiding van de opleiding werd opgedragen aan de Vlagofficier belast met de Officiersvorming bij het KIM (VOKIM). De VOKIM werd bijgestaan door een militaire commandant van het instituut en een hoofd Wetenschappelijke Vorming (HWV). Al spoedig, in 1966, bleek het bestaan van een aparte commandant van het instituut onwerkbaar en werd de VOKIM behalve met de officiersvorming ook belast met het commando van het KIM. Als commandant was de VOKIM ondergeschikt aan de CZMNED, als hoofd van de opleiding aan de minister van Defensie.

Als bestuursorgaan van het KIM werd de Raad van Vlagofficier en Assessoren (RVA), onder voorzitterschap van de VOKIM, aangesteld. Leden van de RVA waren de militaire commandant, het HWV en de hoofden van de studieafdelingen. De assessoren van de RVA hadden een adviserende taak, maar de besluitvorming binnen de RVA was collegiaal van aard en werd in 1968 ook formeel vastgelegd. Om toezicht te houden op het werk van de VOKIM en de RVA werd al in mei 1963 het Curatorium (CURA) ingesteld. Als president van het CURA trad ZKH prins Bernhard op, leden waren de Chef van de Marinestaf, vier hoogleraren, de Vlagofficier Personeel, de Inspecteur van het Onderwijs bij de Zeemacht (IOZ) en de VOKIM. Het CURA hield niet alleen toezicht, maar adviseerde ook de minister van Defensie.

Tot 1974 waren de adelborsten voornamelijk in een wachtschip gelegerd, welke voor het hoofdgebouw was afgemeerd. De ingebruikneming van het legeringsgebouw Neptunus maakte een eind aan deze traditie.

In het begin van de 80-er jaren van de vorige eeuw traden de eerste vrouwelijke adelborsten, aspirant-officieren met een hogere beroepsopleiding en buitenlandse adelborsten aan bij het KIM en werden infrastructurele plannen vastgelegd in een tienjarenplan.

Na de eerste ervaringen met een "gemengde bemanning" in 1980 aan boord van Hr.Ms. Zuiderkruis, werden alle functies binnen de KM, met uitzondering van de Onderzeedienst en het Korps Mariniers, opengesteld voor vrouwen. In 1983 werden tien vrouwelijke adelborsten tot de

²⁴ Op 1 oktober 1948 werd de benaming van adelborst voor de Marinestoomvaartdienst gewijzigd in adelborst voor de Technische Dienst (Burggraaf, Kennis is macht, 61).

officiersopleiding toegelaten. In de daarop volgende jaren zou het aantal vrouwelijke adelborsten toenemen tot 15 à 20 procent van het Korps Adelborsten. De belangstelling van de vrouwen ging voornamelijk uit naar de opleiding voor de administratie en de zeedienst.

In 1986 kwam er een nieuwe indeling in vakgroepen en werd in het onderwijs meer aandacht besteed aan de praktische opleiding. Het onderwijs werd, behalve door de RVA, gestuurde en ondersteund door de voorzitters van de vijf studierichtingen (de militaire korpsvertegenwoordigers of korpshoofden), de raad van mentors en divisiechefs, studiebegeleiders, drie adviesgroepen en de studiecontactgroep (het inspraakorgaan voor adelborsten en officieren-student). De uitvoering van onderwijs en onderzoek berustte bij de vijf vakgroepen: A (bedrijfs-, bestuurs- en politieke wetenschappen); B (wis- en natuurkunde); C (maritiem-technische wetenschappen); D (nautische wetenschappen) en E (informatie- en wapentechnische wetenschappen).²⁵

COLLEGE VAN CURATOREN VAN HET KIM, 1963-1984

Het College van Curatoren van het KIM werd ingesteld bij KB van 20 mei 1963, nummer 64.

De taak van het College van Curatoren is toezicht houden op alle aangelegenheden welke betrekking hebben op de opleiding van adelborsten tot beroepsofficier en op de voortgezette opleiding van beroepsofficieren tot volwaardig officier en het terzake adviseren van de minister, gevraagd of ongevraagd, in het bijzonder ten aanzien van:

- a. de grondbeginselen van deze opleiding, die door de Chef van de Marinestaf ter discussie zullen worden gesteld voor de bepaling van het beleid dat voor de uitvoering daarvan zal moeten worden gevolgd,
- b. de voordrachten betreffende aanstelling, bevordering en ontslag van burgerdocenten en wetenschappelijke ambtenaren, welke door een, vanwege de minister van Defensie in te stellen Raad van Vlagofficier en Assesoren zijn opgemaakt,
- c. de voltooiing c.q. afronding van een wetenschappelijke vorming voor officieren aan andere instellingen van wetenschappelijk onderwijs,
- d. de uitbreidingsplannen en de overige infrastructuuraangelegenheden het KIM betreffende.

Het college werd op 30 september geïnstalleerd en beëdigd door de staatssecretaris van Defensie (Marine)

RAAD VAN BESTUUR (LATER TOEZICHT), 1870-1921

Het huishoudelijke reglement van 1857 bepaalde dat de commandant van het Wachtschip tevens belast werd met het oppertoezicht over het personeel en dat hij verantwoordelijk was voor het materieel.²⁶

Onder de commandant zorgde de eerste-officier van het Wachtschip, tevens plaatsvervangend commandant, voor de opvoeding en een eerste officier-instructeur werd belast met de leiding van het onderwijs.²⁷

In de loop der jaren werd het reglement en het huishoudelijke reglement regelmatig gewijzigd. In grote lijnen bleef de organisatie van het instituut hetzelfde. De wezenlijke veranderingen worden hierna kort bespreken.

²⁵ J.J. Leeflang en P.L. Bakker, Gedenkboek KIM 1904-2004, 55, 60.

²⁶ Huishoudelijk reglement voor het Koninklijk Instituut voor de Marine ('s-Gravenhage, 1857), art.30.

²⁷ M.J.C. Klaassen, Gedenkboek honderd jarig bestaan der adelborsten-opleiding te Willemsoord 1854-1954 (Bussum, 1954), 19.

Bij KB van 25 april 1871, no. 81 werd het Reglement voor het KIM te Willemsoord vastgesteld. Artikel 2 bepaalde:

"(dat) een Hoofd-officier der Marine (...) Kommandant is van het Instituut en van het wachtschip."

Het toezicht op de belangen van het Instituut werd geregeld in artikel 3 van voornoemd reglement.

"Het toezigt op de belangen van het Instituut is opgedragen aan eenen Raad van Bestuur, bestaande uit den Kommandant, als voorzitter, den eersten Officier-Instructeur, een der burgerlijke onderwijzers, door den Minister van Marine te benoemen, den Kapitein-Luitenant, eersten Officier van het wachtschip, en den Officier van Administratie, die tevens Secretaris van den Raad is.

De Voorzitter der Commissie tot het examineren van Zee-Officieren wordt door den Raad van Bestuur geraadpleegd in alle zaken, de regeling van het onderwijs betreffende.

Eene Commissie, jaarlijks door den Koning te benoemen, doet eene inspectie van het Instituut, en brengt daarvan verslag uit."

In 1876 werd de naam van de Raad van Bestuur gewijzigd in Raad van Toezicht.

De commandant stond rechtstreeks onder de bevelen van de minister van Marine en was voorzitter van de Raad van Toezicht.

Artikel 2 van het Huishoudelijk Reglement vermeldde dat

"(...) in den Raad van Toezigt (...) ter tafel (worden) gebracht, al de voorstellen omtrent de geldelijke en materiele belangen van het Instituut en die, welke de studien der Adelborsten betreffen."

Bij KB van 6 april 1923, no. 33²⁸ werd ondermeer de bestemming van het instituut gewijzigd:

"Het Koninklijk instituut voor de marine is bestemd tot opleiding van jongelieden tot: a. zeeofficier; b. officier der mariniers; c. officier van den marinestoomvaartdienst; d. officier van administratie."

De Commandant der Marine te Willemsoord voerde het bevel over de inrichting en een hoofdofficier uit het Korps Zeeofficieren was commandant der inrichting en tevens directeur van het onderwijs.²⁹

In 1938 werd in het huishoudelijke reglement de taak van de Raad van Toezicht gewijzigd. Art. 12 bepaalde dat

"de raad (...) den commandant van advies (dient), hetzij op verzoek van den commandant, dan wel uit eigen beweging".

Tevens werd de raad uitgebreid met een tweede burgerleraar, die evenals de eerste burgerleraar, op voordracht van de commandant door de minister werd aangewezen.

28 Gewijzigd bij KB van 12 februari 1925, no.43.

29 KB van 6 april 1923, no.33, art.2.

RAAD VAN VLAGOFFICIER EN ASSESSOREN, 1963-1980

De Raad van Vlagofficier en Assessoren is benoemd bij Koninklijk Besluit 20 mei 1964, nummer 64.

De verantwoordelijkheid voor de gang van zaken bij het instituut was in handen gelegd van de VOKIM. Bij het bepalen van het beleid op onderwijsgebied werd hij bijgestaan door assessoren. Hun taak was geregeld in een reglement.

Gezamenlijk konden zij op een uitgebreid terrein besturend en beleidsbepalend optreden, doch voor wat betreft het niveau van het onderwijs waren zij onderworpen aan het toezicht van het College van Curatoren.

Elke beslissing van de raad werd vastgelegd in een "Besluit van de Raad van de Vlagofficier en Assessoren", dat ter kennisneming werd gebracht aan het College van Curatoren.³⁰

DE OORLOGSJAREN

Over de organisatie van het instituut tijdens de oorlogsjaren is niets bekend!

COMMANDANTEN VAN HET KIM 1829-1989

KIM te Medemblik (1 juni 1829 - 5 september 1850)

1829 - 1834	W. Kreekel.
1834 - 1839	J.C. Rijk.
1839 - 1847	J.C. Koopman.
1847 - 1849	H.F. Tengbergen.
1849 - 1850	P.G. Crombet.

Koninklijke Militaire Academie te Breda (5 september 1850 - 1 september 1852; als proef tot 1 september 1851); Officieren der Marine, leden van de Kommissie van inspectie over het Militair Onderwijs

1852 - 1854	J.F.D. Bouricius.
1852 - 1855	Jonkheer P.G.J. de Haze Bomme.
1854 - 1857	H. Ferguson.
1855 - 1857	F.X.R. 't Hooft.

Aan boord van 's Rijks oorlogsschepen te Willemsoord (1 oktober 1854 - 1 september 1857); Aan boord fregat Zr. Ms. "De Rijn"

1 okt. 1854 - 11 dec. 1854	W. Steffens.
11 dec. 1854 - 8 feb. 1855	A.J. de Smit van den Broecke.
21 feb. 1855 - 1 apr. 1856	J.H. Sterk.
1 apr. 1856 - 1 aug. 1856	H. Wipff.

³⁰ M.J.C. Klaassen, Gedenkboek honderd jarig bestaan der adelborsten-opleiding te Willemsoord 1854-1954 (Bussum, 1954), 76.

Aan boord van 's Rijks oorlogsschepen te Willemsoord (1 oktober 1854 - 1 september 1857); Aan boord linesschip Zr. Ms. "Kortenaer"

1 aug. 1856 - 1 sept. 1857

H. Wipff.

KIM te Willemsoord (1 september 1857 - 18 jan. 1989 (tot 1 mei 1870 aan boord Zr. Ms. "Kortenaer"))

1 sept. 1857 - 1 mrt. 1860

H. Wipff.

1 mrt. 1860 - 1 mei 1863

H. Camp.

1 mei 1863 - 1 mei 1866

C.P. de Brauw.

1 mei 1866 - 1 mei 1869

F.A.A. Gregory.

1 mei 1869 - 1 sept. 1870

J.P.G. Muller.

1 sept. 1870 - 6 aug. 1874

K.F.R. Andrau.

6 aug. 1874 - 1 okt. 1874

P. ten Bosch (tijdelijk).

1 okt. 1874 - 1 sept. 1879

J.W. Binkes.

1 sept. 1879 - 1 sept. 1883

P. ten Bosch.

1 sept. 1883 - 1 febr. 1888

G. Doorman.

1 febr. 1888 - 1 mrt. 1888

W.J. Derx (tijdelijk).

1 mrt. 1888 - 16 juli 1892

C.E. Uhlenbeck.

16 juli 1892 - 1 sept. 1892

D. Stolp (tijdelijk).

1 sept. 1892 - 1 sept. 1896

A.P. Tademan.

1 sept. 1896 - 16 okt. 1900

D. Stolp.

16 okt. 1900 - 15 juni 1905

W.J. de Bruijne.

15 juni 1905 - 26 juni 1905

J.W. van Aalst (tijdelijk).

16 juni 1905 - 2 nov. 1908

G.F. Tydeman.

2 nov. 1908 - 12 juni 1911

W.D.H. Baron van Asbeck.

12 juni 1911 - 10 juli 1911

M. Schoo (tijdelijk).

10 juli 1911 - 1 mrt. 1916

E.E. Dullemond.

1 mrt. 1916 - 11 apr. 1921

J.J. Oudemans.

11 apr. 1921 - 30 apr. 1925

W. Lam.

30 apr. 1925 - 30 mrt. 1927

T.A. van Hengel.

30 mrt. 1927 - 1 dec. 1932

F.J. Heeris.

1 dec. 1932 - 1 febr. 1936

C. Baron de Vos van Steenwijk.

1 febr. 1936 - 9 mei 1940

C.J. Baron van Asbeck.

15 mei 1946 - 1 apr. 1949

F.Th. Brughard.

1 apr. 1949 - 2 juli 1951

F.H.M. van Straelen.

2 juli 1951 - 23 apr. 1954

J.K. Muller.

23 apr. 1954 - 3 sept. 1957

H.A.W. Goossens.

3 sept. 1957 - 8 juli 1960

J.A. Bientjes.

KIM te Willemsoord (1 september 1857 - 18 jan. 1989 (tot 1 mei 1870 aan boord Zr. Ms. "Kortenaer"))

8 juli 1960 - 27 juli 1963	J. van Dapperen.
27 juli 1963 - 31 juli 1964	A.F. van Velsen.
31 juli 1964 - 3 juni 1966	A. J. de Graaff.
3 juni 1966 - 14 mei 1967	J.H. baron Mackay.
14 mei 1967 - 14 juli 1972	W. Bagchus.
14 juli 1972 - 29 apr. 1976	J.G.G. van de Linde.
29 apr. 1976 - 7 sept. 1979	G. IJzerman.
7 sept. 1979 - 7 sept. 1984	Ir. J. Rietman.
7 sept. 1984 - 18 jan. 1989	Ir. P.E.R. Leertouwer.

KIM op landhuis "Enys House" te Penryn bij Falmouth (Engeland) (12 juli 1940 - 1 mei 1946)

12 juli 1940 - 1 mei 1946	W.F. van Langeveld.
---------------------------	---------------------

KIM "Willemsoord" te Soerabaja (1 augustus 1940 - 2 maart 1942)

1 aug. 1940 - 16 jan. 1942	G.W. Stöve
16 jan. 1942 - 2 mrt. 1942	H.J. Bueninck

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Over de geschiedenis van de archieven is weinig bekend.

Op 28 oktober 1991 is 60,5 strekkende meter archief over de periode 1909 - 1984 door het hoofd van de afdeling Post- en Archiefzaken van de Marinestaf aan het Centraal Archiefdepot overgedragen.

Betreffende het archief van het KIM te Soerabaja is het volgende bekend. Na de capitulatie van Nederlands-Indië nam de commandant van het instituut, kapitein ter zee H.J. Bueninck, het archief mee naar Londen. Aldaar werden door hem de archiefbescheiden, die geen waarde meer hadden voor de toekomst vernietigd. De resterende bescheiden werden door Bueninck in een aantal bundels verpakt en ter bewaring naar het Departement van Marine te Londen en het KIM te Falmouth gezonden.

Het betrof de navolgende bundels:

- archiefbescheiden betreffende de oprichting van het instituut in 1940 en de instandhouding daarvan in de jaren 1940 - maart 1942,
- archiefbescheiden betreffende de bij het KIM te Falmouth aanwezige adelborsten en aspirant-reserveofficieren. Deze bescheiden werden gezonden aan voornoemd instituut,
- archiefbescheiden betreffende adelborsten, die op schepen in de Z.W. Pacific geplaatst waren en die in Nederlands-Indië achtergebleven zijn,
- archiefbescheiden betreffende de bouw van het instituut.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

Bij aanvang van de werkzaamheden bedroeg de omvang van het archief 3,50 strekkende meter. Na bewerking is hiervan één strekkende meter bewaard gebleven. Selectie en de daadwerkelijke vernietiging vonden plaats op basis van het Voorschrift voor het vernietigen en inleveren van archiefbescheiden van de Koninklijke marine, vastgesteld bij ministeriële beschikking, nr. D87/028/35368 van 27 november 1988.

Verantwoording van de bewerking

ALGEMEEN

Tijdens de bewerking is geconstateerd dat er sprake was van meerdere archiefvormers, te weten: de commandant van het KIM, de Raad van Bestuur (vanaf 1876 Raad van Toezicht), de Commissie belast met het afnemen van de overgangsexamens en de commandant van het KIM te Soerabaja.

In onderhavige inventaris is derhalve een onderscheid gemaakt in voornoemde archiefvormers.

Tijdens zijn bestaan heeft het instituut diverse vestigingsplaatsen gekend, ondermeer Medemblik (1829 - 1850), Willemsoord (1854 - 1940) en "Enys House" te Penryn bij Falmouth (1940 - 1946). Er is geen onderscheid gemaakt naar vestigingsplaats, daar de archiefvorming op dezelfde manier doorging.

Alleen de periode dat het KIM ook gevestigd was in Soerabaja (1940 - 1942) is als een apart blok in de inventaris opgenomen. Dit instituut vormde zelf archief.

HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM, 1829-1946

Het archief is verre van compleet. De aangetroffen archiefbescheiden (ingekomen en minuten van uitgaande stukken) dateren uit de jaren 1864, 1868, 1879 - 1882, 1909 - 1916, 1923 - 1924, 1931, 1933, 1938 - 1946. Daarnaast werden een aantal brievenboeken over de jaren 1866 - 1869, 1879 - 1884, 1891 - 1892 en 1898 - 1913, alsmede enige stamboeken en registers met processen-verbaal en orders, en een omslag met arbeidscontracten van personeel (1870 - 1900) aangetroffen.

Betreffende de archiefvorming is uit de bewaard gebleven archiefbescheiden het navolgende te destilleren.

DE PERIODE 1864 - 1909

Tot en met het jaar 1905 (mogelijk zelfs tot 1910) werden van de uitgaande stukken afschriften in registers opgenomen. De stukken werden per vijf jaar doorlopend genummerd. Uit de aangetroffen registers blijkt dat onder andere de navolgende blokken gevormd werden: 1876 - 1880, 1881 - 1885, oktober 1899 - 1905.

De ingekomen stukken werden waarschijnlijk in agenda's (zijn niet aangetroffen) ingeschreven. De stukken kregen een doorlopende nummering. Het aangetroffen archiefdeel tot 1882 bevestigt dit.

HET JAAR 1910

In 1910 werden twee series gevormd: één serie van ingekomen en één serie van minuten van uitgaande stukken. Elke serie had een eigen nummering, die over meerdere jaren doorliep. Of hier ook vijfjarenblokken werden gehanteerd is niet bekend.

DE PERIODE 1923 - 1939

De ingekomen en de minuten van uitgaande stukken werden per jaar doorlopend genummerd. Mocht een ingekomen of minuut van uitgaand stuk betrekking hebben op een ander stuk, dan kreeg dit het inschrijfnummer van het desbetreffende stuk. M.a.w. er werd dus jaarlijks een serie ingekomen en minuten van uitgaande stukken gevormd.

DE PERIODE 1940 - 1946

In deze periode was sprake van een rubriekenstelsel. De rubrieken werden aangeduid in Arabische cijfers, bijvoorbeeld 3/1/1 (maandrapporten van het KIM) en 12/1/1 (betreffende de opleiding van adelporsten). Het eerste cijfer duidt waarschijnlijk de rubriek aan en het laatste is een volgnummer. De betekenis van het tweede cijfer is niet bekend.

De hiervoor beschreven archiefvorming is vertaald in de onderhavige inventaris. Allereerst is het archief verdeeld in "A. Stukken van algemene aard" en "B. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen".

Onder het onderdeel A worden de series ingekomen en minuten van uitgaande stukken, alsmede de registers van afschriften van uitgaande stukken over de jaren 1864-1939 opgenomen.

Onder het onderdeel B is het archiefdeel 1940 - 1946 opgenomen dat volgens het rubriekenstelsel is gevormd.

HET ARCHIEF VAN DE RAAD VAN BESTUUR (VANAF 1876 RAAD VAN TOEZICHT), 1870-1921

Het aangetroffen archiefgedeelte is verre van compleet. Zo zijn alleen een aantal notulenboeken (1870 - 1901), een brievenboek (1910 - 1913), ingekomen stukken en minuten van uitgaande stukken (1909 - 1921) aangetroffen.

Tot 1913 was sprake van twee series: één serie ingekomen stukken en één serie minuten van uitgaande stukken. De minuten van uitgaande stukken werden tot 1910 in registers geschreven en vanaf 1910 werden afschriften i.c. minuten in de registers geplakt. Beide series hadden een eigen doorlopend registratienummer.

Vanaf 1914 werden ook twee series aangehouden: één ingekomen en één minuten van uitgaande stukken. De laatste serie werd nu niet meer in registers ingeplakt, maar los in het archief opgelegd. M.i.v. 1 januari 1914 is men bij het toekennen van registratienummers weer bij nummer één begonnen. Elke serie had een eigen doorlopend registratienummer.

Voornoemde archiefvorming vindt zijn weerslag in onderhavige inventaris. Er is een indeling naar serie gemaakt.

HET ARCHIEF VAN DE COMMISSIE BELAST MET HET AFNEMEN VAN OVERGANGSEXAMENS, 1902-1920

Van dit archief zijn alleen een aantal notulenboeken aangetroffen. Het is niet bekend of de commissie ook nog op een andere manier archief vormde. De commissie werd ieder schooljaar opnieuw samengesteld. In de notulenboeken zijn bij het begin van het schooljaar afschriften opgenomen van de ministeriële beschikking in deze.

HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM TE SOERABAJA, 1940-1942

Van het archief van het KIM te Soerabaja zijn bij het CAD alleen de bundels betreffende de oprichting en de bouw van het instituut aangetroffen (zie ook hoofdstuk 2). Deze bundels zijn intact gelaten en als zodanig opgenomen onder de inventarisnummers 61 en 62. De twee bundels zijn voorzien van een inventaris, opgemaakt door kapitein-ter-zee H.J. Bueninck. De ordening zoals die is aangebracht door Bueninck is gehandhaafd.

Daarnaast zijn in het archief van de commandant van het KIM te Willemsoord enkele stukken aangetroffen behorende tot het archief van het KIM te Soerabaja.

Evenals bij het archief van de commandant van het KIM te "Enys House" werden ook hier rubrieksaanduidingen aan de archiefbescheiden toegekend. In plaats van Arabische cijfers werden voor de rubrieksaanduiding Romeinse cijfers gebruikt.

HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM, (1942) 1946-1984

Dit archief was geordend volgens het rubriekenstelsel. Gezien de geringe omvang van het archief is besloten de rubrieken niet nader te benoemen en het geheel chronologisch in te delen naar beleidsterreinen.

OVERIGE ARCHIEVEN

In 1991 is tevens onder de noemer "diverse collecties" een aantal kleinere archieven overgedragen welke zijn gevormd bij het KIM; Het betreft de archieven van:

- het College van Curatoren van het KIM 1963-1987,
- de Raad van Bijstand, 1951-1971,
- de Raad van Vlagofficier en Assessoren, 1963-1980,
- de Adviesraad Wetenschappelijk Onderzoek, 1968-1973,
- de Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek, 1948-1977.

Deze archieven hebben bij de overdracht een omvang van 9,2 strekkende meters.

Verwant materiaal

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

1 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM, 1829-1946

1.1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD.

1-6	Ingekomen stukken. 1864, 1868, 1879-1882	6 omslagen
1	1864	
2	1868	
3	1879	
4	1880	
5	1881	
6	1882	
7-12	Registers van afschriften van uitgaande stukken. 1866-1869, 1876-1884, 1891-1892, 1899-1905	6 delen
7	1866 sept. 25 - 1869 juni 28	
8	1876 jan. 2 - 1880 sept. 30	
9	1880 okt. 1 - 1884 aug. 14	
10	1891 jan. 6 - 1892 dec. 20	
11	1899 okt. 30 - 1902 juli 18	
12	1903 juni 6 - 1905 mei 9	
13	Register van afschriften van ingekomen stukken bij het hoofd van het vak Uitrusting te Willemsoord. 1898	1 deel
14-21	Ingekomen en minuten van uitgaande stukken. 1910, 1923-1924, 1926, 1931-1933, 1937-1939	8 omslagen
14	1910, ingekomen stukken.	
15	1910, minuten van uitgaande stukken.	
16	1923	
17	1924, 1926	
18	1931, 1932	
19	1933	
20	1937, 1938	
21	1939	
22-26	Notulenboeken van lerarenvergaderingen. 1929-1931, 1934-1938	5 delen
22	1929 jan. 4 - 1931 febr. 10	
23	1934 nov. 16 - 1935 nov. 25	
24	1935 nov. 25 - 1936 nov. 5	
25	1936 nov. 5 - 1937 juli 18	
26	1937 juli 30 - 1938 dec. 8	

1.2 STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN.

27-30	Stamboeken van adelborsten. 1829-1855, 1892-1938	4 delen
	27 1829-1855	
	28 1892-1913	
	29 1910-1926	
	30 1922-1938	
31-32	Registers met namen van adelborsten. 1839, 1845	2 delen
	31 1839	
	32 1845	
33	Register van het gedetacheerde personeel. 1915-1926	1 deel
34-35	Registers met processen-verbaal van ongeval, diefstal en schade. 1927-1940	2 delen
	34 1927 mei 25 - 1937 febr. 21	
	35 1937 febr. 22 - 1940 febr. 6	
36-37	Orders voor de dagelijkse dienst. 1930, 1936-1937	2 delen
	36 1930 apr. 1 - sept. 5	
	37 1936 okt. 3 - 1937 apr. 8	
38	Kroniek van de Senaat over de periode 21 april 1933 - 30 juli 1938. 1933-1938	1 deel
39	Maandrapporten. 1940-1941	1 omslag
40	Stukken betreffende de opleiding tot aspirant zeeofficier, aspirant-officier Marinestoomvaartdienst en tot reserveofficier. 1941-1942, 1945 <i>Zie ook inv. nr. 47</i>	1 omslag
41	Ziekenrapporten. 1942-1944	1 omslag
42	Brief van de commandant der Marine te Londen betreffende het administratief onderbrengen van het personeel van het instituut bij de officier van administratie te Holyhead. 1943	1 stuk
43	Ranglijsten van adelborsten. 1943	1 omslag
44	Lijsten van studie, examens en tentamens van adelborsten.	

	1944	1 omslag
45	Stukken betreffende uitbreiding van "Enys House". 1944	1 omslag
46	Stukken betreffende verlenging van het gebruik van "Enys House" tot twee jaar na de bevrijding van Nederland. 1944-1945	1 omslag
47	Stukken betreffende een cursus onderzeebootbestrijding, alsmede de opleiding tot reserveofficier der Koninklijke Marine. 1944-1945 Zie ook inv. nr. 40	1 omslag
48	Stukken betreffende begroting tweede halfjaar 1945 en 1946. 1945	1 omslag
49	Rapport van de adviescommissie betreffende een gewijzigde opleiding voor beroepsofficier bij het KIM. 1945	1 stuk
50	Lijst van personeel bij het KIM "Enys House". 1946	1 stuk
51	Stukken betreffende het overbrengen van een gedeelte van de inventaris van "Enys House" naar Nederland. 1946	1 omslag
52	Register met namen van officieren. z.d.	1 deel

**2 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE RAAD VAN BESTUUR (VANAF 1876
RAAD VAN TOEZICHT), 1870-1921**

53-55	Notulenboeken. 1870-1901	3 delen
	53 1870 sept. 12 - 1884 juni 27	
	54 1884 juli 17 - 1893 apr. 26	
	55 1893 mei 24 - 1901 juni 13	
56	Ingekomen stukken. 1909-1910	1 omslag
57	Register van afschriften van uitgaande stukken. 1910-1913	1 deel
58	Minuten van uitgaande stukken. 1914-1921	1 omslag

**3 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE COMMISSIE BELAST MET HET
AFNEMEN VAN OVERGANGSEXAMENS, 1902-1920**

59-61

Notulenboeken.

1902-1920

3 delen

59 1902 mei 29 - 1906 sept. 11
60 1907 mei 24 - 1912 juni 18
61 1912 sept. 3 - 1920 sept. 7

4 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM TE SOERABAJA, 1940-1942

- 62** Brief aan de commandant der Zeemacht en hoofd van het Departement van Marine in Nederlands-Indië betreffende een overzicht van de leerstof. Minuut.
1940 1 stuk
- 63** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken betreffende de oprichting en instandhouding van het instituut.
1940-1942 1 omslag
Bevat inhoudsopgave
- 64** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken betreffende de bouw van het instituut.
1941-1942 1 omslag
Bevat inhoudsopgave
- 65** Stukken betreffende de voortzetting van de opleiding marineofficieren.
1942 3 stukken

5 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE COMMANDANT VAN HET KIM, (1942-1945) 1946-1984

5.1 ORGANISATORISCHE AANGELEGENHEDEN.

- 66** Teksten van voordrachten, gehouden door leden van de Marinevereniging te Londen.
1942-1944 1 omslag
- 67** Stukken betreffende de regeling Assaut.
1957 1 omslag
- 68** Stukken betreffende het beveiligingsplan voor het KIM en de regeling mobilisatievoorbereiding van de reservevloot.
1961, 1966 1 omslag
- 69** Stuk houdende de verzameling voorlopige voorschriften betreffende de opleiding tot officier bij de KM alsmede de voortgezette vorming van beroepsofficieren bij de KM.
1963 1 stuk
- 70** Stukken betreffende het statuut en het reglement voor het KIM.
1963-1964, 1979 1 pak
- 71** Stukken betreffende de organisatie van het KIM.
1963-1970, 1984 1 pak
- 72-76** Teksten van ter gelegenheid van verschillende gebeurtenissen gehouden redes en toespraken.
1963-1975, 1981 5 omslagen
- 72** Bezoeken aan het KIM door derden en bezoeken van de Vlagofficier KIM (VOKIM) aan buitenlandse marines, 1963-1973, 1981
- 73** Uitslagen examens en de uitreiking van beloningen en diploma's,
1964-1971
- 74** Introductie- en installatiebijeenkomsten, 1960, 1964-1972
- 75** Jaarredes ter gelegenheid van de vieringen van de dies natalis, 1964-1975
- 76** Vaandel- en commando-overdrachten, 1967-1972
- 77** Stukken betreffende de regeling voor de bibliotheek van het KIM.
1964, 1967 1 omslag
- 78** Memorandum betreffende de structuurveranderingen van het opleidingsbeleid van de marineofficier.
[1965] 1 stuk
- 79-80** Stukken betreffende het aanbieden van de ontwerpbegrotingen voor de jaren 1966-1985 van het KIM.
1965, 1967-1984 2 pakken
- 79** 1965, 1967-1972

80	1973-1975, 1977, 1981-1984	
81	Stukken betreffende tentamen- en examenregelingen. 1967, 1969, 1976, 1983-1984	1 omslag
82	Jaarverslagen van het KIM over de periodes 1968-1984. 1968-1971, 1979, 1982-1984	1 omslag
83	Stukken betreffende de studie "Doelmatige Scheepsorganisatie" en de eventuele veranderingen voor de opleiding aan het KIM. 1970, 1971	1 omslag
84	Staten houdende de begrotingssterkte voor burgerpersoneel van het KIM. 1970-1978, 1983	1 omslag
85	Processen-verbaal van overgave en overname van de Tandheelkundige Dienst bij het KIM. 1972-1974, 1978, 1983-1984	1 omslag
86	Verslag van het bezoek van de VOKIM aan de Turkse marine ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan hiervan. 1973	1 stuk
87	Stukken betreffende de door het Corrosielaboratorium uitgevoerde werkzaamheden en de daarbij behorende organisatie. 1973-1974, 1977-1980	1 omslag
88	Stukken betreffende personeelsaanpassingen bij het KIM als gevolg van personeelsreductie in de KM. 1973, 1975-1977	1 omslag
89	Vaste stamnummers KIM (code voor indeling van onderwerpen in rubrieken). 1975	1 omslag
90	Stukken betreffende de voorbereidingen voor de herdenking van 150 jaar KIM en 125 jaar opleiding te Den Helder in 1979, alsmede de verantwoording ervan. 1977-1979, 1982	1 pak
91	Brief betreffende de functieomschrijving van de kapitein van het instructievaartuig Hr. Ms. Zeefakkel. 1979	1 stuk
92	Interne reglementen voor het Korps Adelborsten. z.d.	1 deel
93	Stukken betreffende de geschiedschrijving van het Kim en van de gemeente Den Helder. z.d.	

5.2 PERSONELE AANGELEGENHEDEN.

- 94** "Contact", maandblad voor interne marinevoorlichting.
1944-1945 1 pak, 1 omslag
- 95-96** Stamboeken van adelborsten.
1946-1957 2 delen
- 95** 1946-1950
- 96** 1951-1957
- 97-106** Stukken betreffende de opleidingen voor adelborsten en aspirant-reserveofficieren van de verschillende dienstvakken van de Koninklijke Marine.
1947-1948, 1957, 1960-1984 9 omslagen en 1 pak
- 97** 1947-1948, 1957, 1960
- 98** 1961-1963
- 99** 1964-1968
- 100** 1969
- 101** 1970
- 102** 1971
- 103** 1972
- 104** 1973-1974, 1 pak
- 105** 1975, 1978
- 106** 1980, 1983-1984
- 107-114** Stukken betreffende bootjes- en kruisreizen van adelborsten.
1947-1984 4 pakken en 4 omslagen
- 107** 1947, 1964, 1968-1969, 1 pak
- 108** 1970, 1 pak
- 109** 1971
- 110** 1972
- 111-113** 1973
- 111** Bootjesreizen, voorjaar.
- 112** Bootjesreizen, najaar.
- 113** Kruisreis, 1 pak
- 114** 1974-1984, 1 pak
met hiaten
- 115** Stukken betreffende het onderzoek naar de gewelddadige dood van een sergeant-adelborst.
1954, 1956 1 omslag
- 116** Studiegidsen.
1963-1976 11 delen
- 117** Stukken betreffende de invoering van brevetonderscheidingstekenen voor adelborsten.
1965, 1968, 1970-1971 1 omslag
- 118-122** Stukken betreffende door het KIM georganiseerde symposia en studiedagen.

-
	1965-1973		5 omslagen
118	Operationele analyse, d.d. 2/3 dec. 1965
Moderne navigatiemiddelen, d.d. 20 maart 1967
Inwendige corrosie in ketels, d.d. 6/7 juni 1968
De inpassing van het KIM in het geheel van wetenschapsbeoefening in Nederland, d.d. 11 juni 1968		
119	Onderwatertechniek, d.d. 10/11 juni 1970		
120	Education at the Naval Academies, d.d. 24/25 juni 1971;		
121	Nederland in de Derde Engelse Oorlog, d.d. 14/15 juni 1973		
	The future of the sea, d.d. 24 juni 1972		
122	Ship control systems, d.d. okt. 1975		
123	Stukken betreffende het wijzigen van de samenstelling van het kledingpakket voor adelborsten.
1965-1975		1 omslag
124	Stukken betreffende het wetenschapsbeleid en wetenschappelijk onderzoek op het KIM.
1968, 1973		1 omslag
125	Fotoboeken van adelborsten en officieren van de voortgezette opleiding van de studiejaren 1968-1974 en 1983-1984.
1969, 1972, 1983		1 omslag
126	Mededelingenblad voor het KIM.
1970, 1972-1973		4 delen
127	Stukken betreffende de beschikking en de verslagen van schoolvlootdagen.
1970, 1971, 1973, 1976		1 omslag
128	Rapporten betreffende de verrichtingen van het instructievaartuig Hr. Ms. Neptunus.
1970-1972		
129	Stukken betreffende het onderzoek studieklimaat op het KIM.
1971-1972		1 omslag
130	Rapport betreffende de invoering van de cursus voor de rang van kapitein-luitenant ter zee.
1973		1 omslag
131	Brief van de sectie Krijgsgeschiedenis van de Generale Staf betreffende een oordeel over een scriptie van een eerste luitenant der mariniers getiteld "Djocjakarta, 19 december 1949. De militaire zuiveringsactie van Nederlandse eenheden in en bij Djocjakarta bij aanvang van de tweede politionele actie".
1976
Met scriptie		1 stuk
132	Rapport betreffende de bekwaamheden van baantjesgasten bij de Koninklijke Marine.
1978		1 omslag

Dit betreft schepelingen, opgenomen in een van de dienstvakken kleermaker, schoenmaker, barbier of wasser, die een zeer eenzijdig ambachtelijk takenpakket hebben

- 133** Verslagen van groepsconfrontaties 1978 en 1981.
1978, 1981 1 omslag
- 134** Stukken betreffende de introductie cursus voor officieren van vakdiensten.
1982 1 omslag

5.3 MATERIELE AANGELEGENHEDEN.

- 135-139** Stukken betreffende de infrastructuur van het KIM.
1959-1981 4 omslagen en 1 pak
- 135** 1959-1961, 1965-1966, 1 pak
- 136** 1967-1968
- 137** 1969-1970
- 138** 1971-1972, 1979-1981
- 139** Tekeningen, 1963, 1970-1971, z.j.
- 140** Stukken betreffende het onderbrengen van een aantal opleidingen voor aspirant reserveofficier op andere plaatsen dan het KIM.
1965 3 stukken
- 141** Stukken betreffende de staat van onderhoud en de inzetbaarheid van de instructievaartuigen Hr. Ms. Hendrik Karsen en Hr. Ms. Hobein.
1966-1969, 1970 1 omslag

6 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET COLLEGE VAN CURATOREN VAN HET KIM, 1963-1987**142-158**

Serie verslagen van en bijlagen bij vergaderingen van het College van Curatoren van het KIM.

1963-1987

7 pakken, 8 omslagen en 12 delen

142 1963-1964, 1 pak**143** 1965-1966, 1 pak**144** 1967-1968, 1 pak**145** 1969-1971, 1 pak**146** 1972, 1 pak**147-148**

1972, deelrapporten van het onderzoek Studieklimaat KIM.

147 Deelrapporten 1 - 6., 6 delen**148** Deelrapporten 7 - 12., 6 delen**149** 1973**150** 1974, 1 pak**151** 1975-1976**152** 1977**153** 1978-1979, 1 pak**154** 1980**155** 1981**156** 1982-1983**157** 1984-1985**158** 1986-1987

7 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE RAAD VAN BIJSTAND, 1951-1971

159-161	Serie notulen van vergaderingen van de Raad van Bijstand. 1951-1971	3 pakken
159	1951-1957	
160	1958-1963	
161	1964-1969, 1971	

8 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE RAAD VAN VLAGOFFICIER EN ASSESSOREN, 1963-1980

- 162** Stukken betreffende de instelling, de taken en bevoegdheden, de samenstelling en het reglement van de Raad van Vlagofficier en Assessoren (RVA).
1963-1968 1 omslag
- 163-181** Serie verslagen van en bijlagen bij vergaderingen van de RVA.
1964-1985 19 pakken
- 163** Cursusjaar, 1964/1965
- 164** Cursusjaar, 1965/1966
- 165** Cursusjaar, 1966/1967
- 166** Cursusjaar, 1967/1968
- 167** Cursusjaar, 1968/1969
- 168** Cursusjaar, 1969/1970
- 169** Cursusjaar, 1970/1971
- 170** Cursusjaar, 1971/1972
- 171** Cursusjaar, 1972/1973
- 172** Cursusjaar, 1973/1974
- 173-174** Cursusjaar. 1974/1975
- 173** aug. 1974 - jan. 1975
- 174** febr. 1975 - juli 1975
- 175** Cursusjaar, 1975/1976
- 176** Cursusjaar, 1976/1977
- 177** Cursusjaar, 1977/1978
- 178** Cursusjaar, 1978/1979
- 179-180** Cursusjaar. 1979/1980
- 179** aug. 1979 - febr. 1980
- 180** mrt. 1980 - juli 1980
- 181** Cursusjaar, 1980/1981
- 182-183** Jaarverslagen van de RVA over de studie jaren 1963/1964 - 1974/1975.
1965-1976 2 pakken
- 182** Studiejaren, 1964-1970
- 183** Studiejaren, 1971-1975
- 184** Besluiten van de RVA.
1968-1979 1 omslag
- 185** Verslagen van vergaderingen van de Stuurgroep/Adviesgroep Onderwijs.
1977-1979 1 omslag
- 186** Verslagen van vergaderingen van de Adviesgroep Onderwijs Algemene Officiersopleiding.
1978-1979 1 omslag

**9 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE ADVIESRAAD WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK (AWO), 1968-1973**

187	Stukken betreffende de organisatie en de taak van de AWO.
1968	2 stukken
188-189	Serie verslagen van en bijlagen bij vergaderingen van de AWO.
1968-1973	2 pakken
188	1968-1969	
189	1970-1973	

10 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE STUURGROEP WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK (SWO), 1948-1977

190-194	<p>Leerplannen.
1948-1976   190 Mariniers, 1948, 1966, 1970-1972, z.d.
191 Administratie, 1957, 1970-1972
192 Zeedienst, 1965, 1969, z.d.
193 Technische- en Elektrotechnische Dienst, 1966, 1971-1972, z.d.
194 Adspiranten Reserveofficier, 1972-1974, 1976</p>	5 omslagen
195-206	<p>Bekendmakingen onderwijs.
1959-1975   195 Cursusjaren, 1959-1963
196 Cursusjaar, 1964/1965
197 Cursusjaar, 1965/1966
198 Cursusjaar, 1966/1967
199 Cursusjaar, 1967/1968
200 Cursusjaar, 1968/1969
201 Cursusjaar, 1969/1970
202 Cursusjaar, 1970/1971
203 Cursusjaar, 1971/1972
204 Cursusjaar, 1972/1973
205 Cursusjaar, 1973/1974
206 Cursusjaar, 1974/1975</p>	12 omslagen
207	<p>Lijsten houdende factoren voor bepaling van de rangschikking van adelborsten, welke het officiersexamen met gunstig gevolg hebben afgelegd.
1959, 1962, 1965, 1967-1969</p>	1 omslag
208	<p>Stukken betreffende (voorstellen tot) wijzigingen en aanpassingen van leerplannen.
1960-1971, z.d.</p>	1 omslag
209	<p>Doelstellingen en programmaomschrijvingen voor de opleiding voor de Zeedienst, Technische Dienst, Elektrotechnische Dienst en voortgezette wetenschappelijke vorming.
1961</p>	1 stuk
210	<p>Stukken betreffende wijzigingen van regelingen betreffende tentamens en examens.
1967-1971, 1974</p>	1 omslag
211-217	<p>Serie notulen en bijlagen van vergaderingen van de SWO.
1967-1973   211 Cursusjaar, 1966/1967
212 Cursusjaar, 1967/1968
213 Cursusjaar, 1968/1969
214 Cursusjaar, 1969/1970
215 Cursusjaar, 1970/1971</p>	6 omslagen en 1 pak

216	Cursusjaar, 1971/1972	
217	Cursusjaar, 1972/1973, 1 pak	
218	Stukken betreffende bedrijfsintroductie/indoctrinatiecursussen. 1970-1973	1 omslag
219	Stukken betreffende de ontwikkeling van het hoger onderwijs in Nederland. 1972	1 omslag
220	Verslag van het congres over het tertiaire onderwijs, gehouden in de Hogere Hotelschool te Den Haag van 18 - 20 mei 1972.	1 omslag
221	Stukken betreffende de opleiding voor adspirant-reserveofficieren van de Marine Vrouwenafdeling. 1973-1974	1 omslag